

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε΄

ΑΠΟΦΑΣΗ 807/2016

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 4 Φεβρουαρίου 2015, με την εξής σύνθεση: Αγγ. Θεοφιλοπούλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε΄ Τμήματος, Αικ. Σακελλαροπούλου, Μ. Γκορτζολίδου, Π. Καρλή, Χρ. Ντουχάνης, Σύμβουλοι, Ολ. Παπαδοπούλου, Μ. Τριπολιτισιώτη, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ειρ. Δασκαλάκη.

Για να δικάσει την από 15 Νοεμβρίου 2010 αίτηση:

του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη (26ης Οκτωβρίου 5 – Δικαστικό Μέγαρο), ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Δήμο Νικόπουλο (Α.Μ. 1042 Δ.Σ. Θεσ/νίκης), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο οποίος παρέστη με τον Κωνσταντίνο Βαρδακαστάνη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά της παρεμβαίνουσας Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Α.Ε.» (ΕΚΧΑ Α.Ε.), που εδρεύει στο Χολαργό Αττικής (Λ. Μεσογείων 288), η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Παναγιώτη Ματθαίου (Α.Μ. 12374), που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών Δικηγορικός Σύλλογος επιδιώκει να ακυρωθούν: 1) η παράλειψη του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, είτε να κινήσει τη διαδικασία κατάρτισης δασικών χαρτών από τις δασικές υπηρεσίες της χώρας, είτε να αναθέσει την εκτέλεση αυτών των εργασιών σε ιδιωτικά γραφεία μελετών, η οποία συντελέσθηκε, κατά τον αιτούντα, από την άπρακτη παρέλευση της κατ' άρθρο 27 παρ. 7 του ν. 2664/1998 τριακονθήμερης προθεσμίας από τη δημοσίευση της υπ' αριθμ. 27826/2010 απόφασης κήρυξης περιοχών υπό κτηματογράφηση, 2) η υπ' αριθμ. 27826/2010 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ 1077/15.7.2010 τ. Β΄), με την οποία κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση οι υπόλοιπες περιοχές της χώρας που δεν τελούν ήδη υπό κτηματογράφηση, 3) τα από 6.8.2010 «επικαιροποιημένα κείμενα-μνημονίου οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής-μνημονίου συνεννόησης», κατά το μέρος τους που με αυτά επιταχύνεται η κηρυχθείσα κτηματογράφηση των λοιπών περιοχών της χώρας και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Συμβούλου Αικ. Σακελλαροπούλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος Δικηγορικού Συλλόγου, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο της παρεμβαίνουσας εταιρείας και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και\

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης δεν απαιτείται κατά νόμο η καταβολή παραβόλου, δεδομένου ότι ο αιτών Δικηγορικός Σύλλογος αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Κατά την ίδια δε διάταξη η υπό κρίση αίτηση ασκείται άνευ καταβολής ενσήμων υπέρ του ΤΑΧΔΙΚ και των ασφαλιστικών ταμείων. Ως εκ τούτου, τα παράβολα που έχουν καταβληθεί (βλ. υπ' αριθμ. 2655248, 2655249/2010) και τα ένσημα που έχουν επικολληθεί θα πρέπει να επιστραφούν στον αιτούντα, ανεξαρτήτως της εκβάσεως της δίκης (βλ. ΣτΕ 2257/2014).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της α) της παράλειψης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, είτε να κινήσει τη διαδικασία κατάρτισης δασικών χαρτών από τις δασικές υπηρεσίες της χώρας, είτε να αναθέσει την εκτέλεση αυτών των εργασιών σε ιδιωτικά γραφεία μελετών, η οποία συντελέσθηκε, κατά τον αιτούντα, από την άπρακτη παρέλευση της κατ' άρθρο 27 παρ. 7 του ν. 2664/1998 τριακονθήμερης προθεσμίας από τη δημοσίευση της υπ' αριθμ. 27826/2010 απόφασης κήρυξης περιοχών υπό κτηματογράφηση β) της υπ' αριθμ. 27826/2010 (Β' 1077/15.7.2010) αποφάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση οι υπόλοιπες περιοχές της χώρας που δεν τελούν ήδη υπό κτηματογράφηση και γ) των από 6.8.2010 «επικαιροποιημένων κειμένων-μνημονίου οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής-μνημονίου συνεννόησης», κατά το μέρος τους που με αυτά επιταχύνεται η κηρυχθείσα κτηματογράφηση των λοιπών περιοχών της χώρας.

3. Επειδή, με τις προσβαλλόμενες πράξεις και παραλείψεις κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση περιοχές στερούμενες δασικού χάρτη και, ως εκ τούτου κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος, αντίκεινται στα άρθρα 24 και 117 παρ. 3 του Συντάγματος, καθόσον δεν διασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας. Η αμφισβήτηση των πράξεων και παραλείψεων αυτών γεννά ακυρωτική διαφορά, που εισάγεται αρμοδίως ενώπιον του Ε' τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ειδικότερα η πράξη, με την οποία κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση περισσότερες περιοχές της χώρας αποτελεί σώρευση ατομικών διοικητικών πράξεων, η προσβολή της οποίας γεννά ακυρωτική διαφορά, δεδομένου ότι δεν ενέχει αμφισβήτηση ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων, αλλά αμφισβήτηση συμφωνίας της με τις συνταγματικές διατάξεις για την προστασία του δασικού πλούτου της χώρας. Απαραδέκτως όμως προσβάλλονται τα από 6.8.2010 «επικαιροποιημένα κείμενα μνημονίου οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής-μνημονίου συνεννόησης», καθ' όσον, ως έχει κριθεί, τα εξαγγελόμενα μέτρα και το χρονοδιάγραμμα εργασιών που περιλαμβάνονται στα μνημόνια δεν έχουν νομική δεσμευτικότητα ούτε θεσπίζουν κανόνες δικαίου με άμεση εφαρμογή (βλ. ΣτΕ Ολομ. 668/2012).

4. Επειδή, στη δίκη παρεμβαίνει, με προφανές έννομο συμφέρον, η εταιρεία Κτηματολόγιο Α.Ε., ήδη μετονομασθείσα βάσει του άρθρου 1 του ν. 4164/2013, σε «Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.» (Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε.), η οποία είναι αρμόδια, κατά νόμο, για την κατάρτιση και τήρηση του Εθνικού Κτηματολογίου και η οποία ανέλαβε, δυνάμει του άρθρου 27 του ν. 2664/1998 την κατάρτιση των δασικών χαρτών

στις περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση και στερούνται δασικών χαρτών.

5. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση, που κατατέθηκε στις 15.11.2010 ασκείται εμπροθέσμως, δεδομένου ότι ως προς την δεύτερη προσβαλλόμενη, ατομική διοικητική πράξη, δημοσιευτέα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (δημοσίευση στις 15.7.2010), η προθεσμία για τον αιτούντα, τρίτο και όχι άμεσο αποδέκτη αυτής, εκκίνησε την 16.9.2010 και συνεπώς η αίτηση κατατέθηκε εμπροθέσμως την 61η ημέρα, δεδομένου ότι η 60η ήταν Κυριακή. Εξάλλου, ως προς την πρώτη προσβαλλόμενη, παράλειψη, που συντελέσθηκε με την παρέλευση 30 ημερών από τη δημοσίευση της δεύτερης προσβαλλόμενης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η αίτηση ασκείται επίσης εμπροθέσμως.

6. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση ασκείται με έννομο συμφέρον από τον αιτούντα Δικηγορικό Σύλλογο, ο οποίος ισχυρίζεται ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις και παραλείψεις αντιβαίνουν στη συνταγματική προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων, καθ' όσον, κατά το άρθρο 199 του ν.δ. 3026/1954 (Κώδικας περί Δικηγόρων, Α' 235) και ήδη 90 περ. ζ' του ν. 4194/2013 (Α' 208), η συνταγματικώς κατοχυρωμένη προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, περιλαμβάνεται μεταξύ των ζητημάτων, για τα οποία αναγνωρίζεται στους δικηγορικούς συλλόγους το δικαίωμα ασκήσεως ενδίκων βοηθημάτων (πρβλ. ΣτΕ 2320/2014 7μ., 2257/2014, 4576/1977 Ολομ.).

7. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 24 παρ. 1 και 117 παρ. 3 του Συντάγματος και των διατάξεων περί κοινοχρήστων του Αστικού Κώδικος (ιδίως 967 Ακ), προκύπτει ότι τα δάση ως φυσικό κεφάλαιο και κατ' εξοχήν περιβαλλοντικό αγαθό, τελούν σε αυστηρό προστατευτικό καθεστώς (ΣτΕ Ολομ. 3754/1981, 2959/2006, 2568/1981, 1127, 3102/1990, 4007/1992, 2171/1994). Ειδικότερα, τα δημόσια δάση αποτελούν δημόσια αγαθά και ανήκουν στη δημόσια κτήση, είτε ως ιδιόχρηστα, όταν εξυπηρετούν τη δασολογική έρευνα και διδασκαλία, είτε ως κοινόχρηστα, όταν είναι ελεύθερη η χρήση τους από το κοινό (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 2855/2003, 2753/1994, 2006/1997, Α.Π. 1417, 1453/2010). Με το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος του 1975, η προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων αναγορεύθηκε σε υποχρέωση του κράτους, το οποίο οφείλει να λαμβάνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα, πρόσφορα για την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων.

8. Επειδή, προς εκτέλεση της συνταγματικής αυτής επιταγής εκδόθηκε αρχικώς ο ν. 248/1976 (Α' 6), ο οποίος προέβλεπε για πρώτη φορά την καταγραφή και οριοθεσία των δασικών εκτάσεων και την τήρηση φύλλου καταγραφής και μητρώου ιδιοκτησίας αυτών, διά της συντάξεως προσωρινού κτηματικού χάρτη και κτηματολογικού πίνακα, οι οποίοι, κατόπιν εκδικάσεως των υποβαλλομένων αντιρρήσεων από τα πολιτικά δικαστήρια, καθίσταντο οριστικοί με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας. Κατά τη διαδικασία αυτή ο δασικός ή μη χαρακτήρας των εκτάσεων προέβαλλε ως προκριματικό ζήτημα, η σχετική δε κρίση γινόταν από συνεργείο κτηματογράφησης αποτελούμενο μεν κατά πλειοψηφία από δασολόγους, ήτοι πρόσωπα που είχαν την απαιτούμενη προς τούτο επιστημονική γνώση, χωρίς ωστόσο να προβλέπονται ειδικότερα στοιχεία ληπτέα υπ' όψιν για τον σχηματισμό της ανωτέρω κρίσης, ούτε η υποβολή αντιρρήσεων ενώπιον άλλων δασικών διοικητικών αρχών, αλλά ενώπιον πολιτικών δικαστηρίων. Ακολούθησε ο ν. 998/1979, με τις διατάξεις του οποίου

σκοπήθηκε η συνολική ρύθμιση της προστασίας των δασικού χαρακτήρα εκτάσεων, διατηρήθηκε δε παράλληλα η διαδικασία κτηματογράφησης του ν. 248/1976, επί της οποίας επήλθαν ορισμένες τροποποιήσεις. Ειδικότερα, ο νόμος αυτός περιέλαβε ειδικές διατάξεις για τη φωτογράφιση και χαρτογράφιση των δασών και των δασικών εκτάσεων, τη σύνταξη δασικών χαρτών και την κατάρτιση δασολογίου (άρθρα 11-13). Με τις ρυθμίσεις του ν. 998/1979, οι οποίες εισήγαγαν περαιτέρω μέτρα προστασίας των δασικού χαρακτήρα περιοχών, πληρέστερα και αποτελεσματικότερα των προβλεπομένων από τις διατάξεις του ν. 248/1976, προβλέφθηκε: α) Η κατάρτιση δασικών χαρτών από συνεργείο, αποτελούμενο επίσης από δασολόγους. Η κρίση για το δασικό ή μη χαρακτήρα της χαρτογραφούμενης έκτασης στηρίζεται σε ρητώς αναγραφόμενα στο νόμο αυτό στοιχεία, προβλέπεται δε επιπροσθέτως η υποβολή αντιρρήσεων ενώπιον ειδικών δασικών διοικητικών αρχών (Επιτροπών Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων), διασφαλιζόμενης με τον τρόπο αυτό της δυνατότητας διόρθωσης τυχόν σφαλμάτων. β) Η μέχρι τη δημιουργία δασολογίου, καταρτιζόμενου βάσει των στοιχείων των δασικών χαρτών, προσωρινή διοικητική επίλυση των αμφισβητήσεων ως προς το δασικό χαρακτήρα εκτάσεως από δασικά διοικητικά όργανα (τον δασάρχη και τις προαναφερόμενες επιτροπές – άρθρο 14). γ) Η κήρυξη έκτασης ως αναδασωτέας ή η έκδοση διαταγής προς κατεδάφιση κτίσματος ή εγκατάστασης που έχουν αναγερθεί χωρίς δικαίωμα εντός έκτασης δασικού χαρακτήρα (βλ. ΣτΕ 4309/2001, 4573/2011, 2940/2012). Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 13 παρ. 3 του προαναφερθέντος νόμου, εκδόθηκε το π.δ. 1141/1980 (Α' 288), με το οποίο ορίσθηκε η αρμόδια αρχή για τον συντονισμό και την εποπτεία του έργου της φωτογράφισης και χαρτογράφησης των δασών, προβλέφθηκε η στελέχωση των σχετικών συνεργείων και καθορίσθηκαν τα τεχνικά χαρακτηριστικά, επί τη βάση των οποίων θα διεξαχθεί η αεροφωτογράφιση και θα καταρτισθούν οι δασικοί χάρτες, ενώ ρυθμίσθηκαν τα της διαδικασίας, κατάρτισης και τήρησης του Γενικού Δασολογίου. Με την 2818/1997 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ακυρώθηκε η παράλειψη της Διοίκησης να καταρτίσει το Εθνικό Δασολόγιο, ως είχε υποχρέωση δυνάμει των ισχυουσών, κατά το χρόνο εκείνο, διατάξεων των άρθρων 24 του Συντάγματος και 11-14 του ν. 998/1979, καθ' όσον παρήλθε χρόνος πέραν του ευλόγου, ήτοι πέραν της δεκαετίας από την ολοκλήρωση του οικείου κανονιστικού πλαισίου με το π.δ. 1141/1980, χωρίς να ολοκληρωθεί η κατάρτισή του. Κατά την κρίση του Δικαστηρίου, η αποτελεσματική προστασία και διαχείριση του δασικού πλούτου της χώρας διασφαλίζεται με την κατάρτιση του δασολογίου, στο οποίο αποτυπώνονται τα δάση και οι δασικές εκτάσεις της χώρας, κατόπιν έγκυρης απογραφής τους κατά τρόπο συστηματικό και σύμφωνο με τους κανόνες της δασικής επιστήμης και τεχνικής και δεσμευτικό τόσο για τη Διοίκηση όσο και για τους διοικούμενους, η σχετική δε διαδικασία είναι αυτοτελής και δεν εξαρτάται από τη διαδικασία κατάρτισης του εθνικού κτηματολογίου, το οποίο αποβλέπει σε άλλους έννομους σκοπούς και του οποίου η ολοκλήρωση, συνδεδεμένη με την κρίση επί ιδιοκτησιακών ζητημάτων, απαιτεί πολυετή προσπάθεια. Τυχόν δε επιχειρούμενη συνάρτηση είναι ανεπίτρεπτη λόγω του χρόνου που απαιτείται για την κατάρτιση του εθνικού κτηματολογίου, γεγονός που θα καταστήσει αδύνατη την παροχή εννόμου προστασίας στα δάση άνευ του αντικειμενικού πληροφορικού συστήματος του δασολογίου, διότι την αξιοπιστία του συστήματος αυτού δεν παρέχει η περιπτώσιολογική κρίση των επιτροπών του άρθρου 14 του ν. 998/1979, η οποία δεν στηρίζεται σε συνολική αποτύπωση των δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας. Ακολούθησε ο ν. 2664/1998 (Α' 275), ο

οποίος προέβη εκ νέου στη ρύθμιση της προστασίας των δασικών εκτάσεων με τη λήψη μέτρων που συνίστανται στη χαρτογράφησή τους κατόπιν κρίσεως του δασικού χαρακτήρα τους από δασολόγους, την υποβολή αντιρρήσεων ενώπιον ειδικών δασικών διοικητικών αρχών, καθώς και την προσωρινή επίλυση των αμφισβητήσεων κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979 μέχρι την κατάρτιση των δασικών χαρτών, χορηγήθηκε δε η δυνατότητα κίνησης της διαδικασίας από την Κτηματολόγιο Α.Ε. σε περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση και στερούνται δασικών χαρτών. Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 27 παρ. 5 του ως άνω νόμου, εκδόθηκε αρχικά η υπ' αριθμ. 99580/506/8.6.1999 απόφαση του Υφυπουργού Γεωργίας (Β' 1358), και ακολούθως η κυα 97414/754/6.9.2007 (Β' 1811), με την οποία καθορίστηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές κατάρτισης των δασικών χαρτών και προβλέφθηκε αναλυτικά η διαδικασία σύνταξης, ελέγχου, θεώρησης και κύρωσής τους, είτε αυτή κινείται από τις Διευθύνσεις Δασών είτε από την Κτηματολόγιο Α.Ε. Στη συνέχεια τέθηκε σε ισχύ το αναθεωρημένο Σύνταγμα με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, στο άρθρο 24 παρ. 1 του οποίου προβλέφθηκε πλέον ρητώς ότι η σύνταξη του δασολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους. Σε συμμόρφωση προς τη συνταγματική αυτή επιταγή, το άρθρο 3 του ν. 3208/2003 (Α' 303) προέβλεψε την κατάρτιση και τήρηση του δασολογίου σε προθεσμία πέντε μηνών από την κύρωση των δασικών χαρτών κατά τη διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 2664/1998, παρέχοντας εξουσιοδότηση στον Υπουργό Γεωργίας για τον καθορισμό των σχετικών θεμάτων, δυνάμει της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 90532/174/16.3.2005 υπουργική απόφαση (Β' 370). Μετά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων και παραλείψεων, οι διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 2664/1998 καταργήθηκαν με το ν. 3889/2010 (Α' 182), καθώς με τα άρθρα 13-22 αυτού προβλέφθηκε νέα διαδικασία καταρτίσεως των δασικών χαρτών, η οποία κατέλαβε κάθε εκκρεμή διαδικασία κατάρτισης. Με τις διατάξεις αυτές διατηρήθηκε η δυνατότητα της Κτηματολόγιο Α.Ε. να εκκινεί τη διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών σε περίπτωση αδυναμίας εκτελέσεως ή αναθέσεως αυτών από τις δασικές υπηρεσίες στις περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση και στερούνται δασικών χαρτών, υπό την προϋπόθεση ότι θα τηρούνται οι κατ' εξουσιοδότηση της παρ. α' του άρθρου 21 αποφάσεις περί των τεχνικών προδιαγραφών, προβλέφθηκε ρητώς η θεώρηση των καταρτισθέντων χαρτών και των τυχόν διορθώσεων επ' αυτών από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες τεχνικές και οργανώθηκε πιο συστηματικά η διαδικασία ανάρτησης, υποβολής αντιρρήσεων ενώπιον ειδικών επιτροπών συγκροτούμενων από δασολόγο, τοπογράφο μηχανικό (υπαλλήλων Δημοσίου, ν.π.δ.δ. ή φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα), και μέλος του Ν.Σ.Κ. ή δικηγόρο, καθώς και τα ζητήματα που αφορούν στη διόρθωση και οριστική τους κύρωση. Προβλέφθηκε δε το δικαίωμα του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. να ασκεί αίτηση ακυρώσεως κατά κυρωθέντος δασικού χάρτη, εάν υφίσταται παράλειψη αποτύπωσης ορισμένης έκτασης σε αυτόν (άρθρο 19), καθώς και η δυνατότητα αναμόρφωσης του κυρωθέντος χάρτη μόνο όμως για την προσθήκη νέων περιοχών που δασώθηκαν. Με την υπ' αριθμ. 199284/707/14.12.2010 απόφαση του, εν τω μεταξύ, αρμόδιου δυνάμει του άρθρου 21 παρ. 1 του ν. 3889/2010, Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. (Β' 2159), τροποποιήθηκε η Κ.Υ.Α. του 2007 περί καθορισμού των τεχνικών προδιαγραφών, ώστε να συμβαδίζει με τις νέες ρυθμίσεις που προέβλεψαν την θεώρηση των δασικών χαρτών από την αρμόδια δασική υπηρεσία πριν την κύρωσή τους, σε περίπτωση που η διαδικασία κινείται από την Κτηματολόγιο Α.Ε. Κατόπιν ορισμένων τροποποιήσεων που επήλθαν στις

προαναφερθείσες διατάξεις του ν. 3889/2010 με το άρθρο 55 του ν. 4030/2011 (Α' 249), η διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών αντικαταστάθηκε εκ νέου από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4164/2013 (Α' 156), και ορίσθηκε ότι οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται σε μελέτες κατάρτισης που έχουν προκηρυχθεί, ενώ αντιθέτως δεν εφαρμόζονται σε περιοχές όπου ο δασικός χάρτης έχει στο σύνολό του κατόπιν ολοκληρώσεως του σταδίου αντιρρήσεων. Με τις διατάξεις αυτές η αρμοδιότητα κατάρτισης, συμπλήρωσης, διόρθωσης, ανάρτησης, τήρησης, καταχώρισης και επεξεργασίας της εξέτασης των αντιρρήσεων και αναμόρφωσης του δασικού χάρτη ανατέθηκε στην εταιρεία Κτηματολόγιο Α.Ε. (μετονομασθείσα σε Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε. βάσει του άρθρου 1 του νόμου αυτού), διατηρούμενης της αρμοδιότητας της δασικής υπηρεσίας προς θεώρηση του καταρτισθέντος χάρτη εντός 4 μηνών και διόρθωσής του εντός 6 μηνών, αλλά καταργουμένης της αρμοδιότητας θεώρησης των αναμορφωθέντων μετά την αποδοχή των αντιρρήσεων χαρτών. Σε περίπτωση δε παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας θεώρησης, το άρθρο 14 παρ. 4 χορηγεί στις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες το δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων ενώπιον των αρμόδιων επιτροπών.

9. Επειδή, εξ άλλου, στο άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «2. Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδόμηση και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης. Οι σχετικές τεχνικές επιλογές και σταθμίσεις γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης. Η σύνταξη του εθνικού κτηματολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους». Προς υλοποίηση της συνταγματικής αυτής υποχρέωσης τέθηκε σε ισχύ ο ν. 2308/1995 «Κτηματογράφηση για τη δημιουργία Εθνικού Κτηματολογίου-Διαδικασία έως τις πρώτες εγγραφές στα κτηματολογικά βιβλία» (Α' 114), με τον οποίο θεσπίσθηκε η διαδικασία σύνταξης του Εθνικού Κτηματολογίου, που περιλαμβάνει την κτηματογράφηση των ακινήτων και την αναγνώριση των εγγραπτέων στο Κτηματολόγιο δικαιωμάτων, οι σχετικές δε αρμοδιότητες ανατέθηκαν στον Ο.Κ.Χ.Ε. και την Κτηματολόγιο Α.Ε. Με τις διατάξεις του νόμου αυτού εισάγεται ειδική διοικητική διαδικασία, η οποία αρχίζει από την κήρυξη ορισμένης περιοχής υπό κτηματογράφηση με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. (άρθρο 1). Ακολούθως, εκδίδεται απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε., με την οποία καλούνται, εντός ορισμένης προθεσμίας, όσοι έχουν εγγραπτό στα κτηματολογικά βιβλία δικαίωμα σε ακίνητα της υπό κτηματογράφηση περιοχής να υποβάλουν σχετικές δηλώσεις (άρθρο 2). Σύμφωνα με το άρθρο 2, ως ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης των προσβαλλόμενων, μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 1 του ν. 3127/2003 (Α' 67) και το άρθρο 1 του ν. 3481/2006 (Α' 182): «1. ... 2. Το Δημόσιο δεν υποχρεούται να υποβάλει δήλωση εγγραπτού δικαιώματος, ούτε αίτηση διόρθωσης ή ένσταση κατά τα άρθρα 6 και 10. Η εταιρεία «Κτηματολόγιο Α.Ε.» παρέχει υποχρεωτικά στην αρμόδια για την υπό κτηματογράφηση περιοχή Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου, μετά την κατάρτισή τους, αντίγραφα από τους προσωρινούς κτηματολογικούς πίνακες και τα κτηματολογικά διαγράμματα. ... 8. Αν δεν υποβληθεί δήλωση, απαγορεύεται η κατάρτιση εμπράγματης δικαιοπραξίας για το δικαίωμα που δεν δηλώθηκε, καθώς επίσης η χορήγηση άδειας οικοδομής στο όνομα εκείνου που παρέλειψε να υποβάλει τη δήλωση. ...», ενώ κατά το άρθρο 2β, ως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 7Α του ν. 3481/2006: «1. Η εταιρεία «Κτηματολόγιο Α.Ε.» χορηγεί υποχρεωτικά στη

Διεύθυνση Δασικών Χαρτών ...πριν την ανάρτηση των προσωρινών στοιχείων της κτηματογράφησης, το αεροφωτογραφικό και χαρτογραφικό υλικό το οποίο έχει στη διάθεσή της, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση των δασικών χαρτών, κατά τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές. 2. Η εταιρεία «Κτηματολόγιο Α.Ε.» αποστέλλει υποχρεωτικά στο αρμόδιο Τμήμα Δασικών Χαρτογραφήσεων του οικείου νομού, πριν την ανάρτηση των προσωρινών στοιχείων της κτηματογράφησης, τα προσωρινά κτηματολογικά διαγράμματα της ανάρτησης για το σύνολο της υπό κτηματογράφησης περιοχής, καθώς και τα στοιχεία των εγγραφών του προσωρινού κτηματολογικού πίνακα που αφορούν τα ακίνητα που έχουν καταχωρισθεί ως ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου». Στη συνέχεια, συντάσσονται τα προσωρινά κτηματολογικά διαγράμματα και οι πίνακες με βάση, μεταξύ άλλων, τα τοπογραφικά υπόβαθρα του Ο.Κ.Χ.Ε., τις κατ' άρθρο 2 δηλώσεις, τους συνυποβαλλόμενους τίτλους, καθώς και τα στοιχεία που συλλέγει ο Ο.Κ.Χ.Ε. από άλλες υπηρεσίες ή με επιτόπια έρευνα ή άλλο τρόπο (άρθρο 3), τα οποία αναρτώνται στο Γραφείο Κτηματογράφησης (άρθρο 4), κατόπιν ελέγχου νομιμότητας των συλλεγμένων στοιχείων (άρθρο 3α). Στα άρθρα 4, 6, 7 και 8 ρυθμίζονται τα σχετικά με την ανάρτηση θέματα, την υποβολή των αιτήσεων διορθώσεως και των ενστάσεων κατά των προσωρινών πινάκων και την αναμόρφωση αυτών, ορίζεται δε στο άρθρο 5 ότι ένα μήνα μετά την κατ' άρθρο 4 ημερομηνία έναρξης υπολογισμού προθεσμίας έως τις πρώτες εγγραφές απαγορεύεται επί ποινή ακυρότητας η σύνταξη συμβολαίων για τη σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση ή κατάργηση εγγραπτών δικαιωμάτων χωρίς την προσκόμιση πιστοποιητικού υποβολής δήλωσης κτηματογράφησης, καθώς και η συζήτηση υποθέσεως που επισπεύδεται από τον υπόχρεο σε υποβολή δήλωσης και η καταχώριση στα βιβλία μεταγραφών και υποθηκών οποιασδήποτε δικαιοπραξίας χωρίς το πιστοποιητικό αυτό. Η κτηματογράφηση ολοκληρώνεται με την αναμόρφωση των κτηματολογικών διαγραμμάτων και πινάκων, λαμβανομένου υπ' όψιν και κάθε άλλου στοιχείου που έχει, εν τω μεταξύ, συλλεγεί και κηρύσσεται περαιωμένη με διαπιστωτική πράξη του Ο.Κ.Χ.Ε. (άρθρο 11). Μετά την έκδοση της πράξεως αυτής, το αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο προβαίνει στις πρώτες εγγραφές στα κτηματολογικά βιβλία όλων των ακινήτων της περιοχής που κτηματογραφήθηκε και χορηγεί βεβαιώσεις στους αναγραφόμενους ως δικαιούχους των εγγραπτών δικαιωμάτων (άρθρο 12). Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου αυτού «Οι βεβαιώσεις αυτές, οι οποίες δεν αποτελούν τίτλους των εγγεγραμμένων δικαιωμάτων και δεν δημιουργούν τεκμήριο γι' αυτά, πιστοποιούν, ως προς το ακίνητο στο οποίο αναφέρονται, την πρώτη εγγραφή στα κτηματολογικά βιβλία, την ημερομηνία της πρώτης αυτής εγγραφής και τα λοιπά ουσιώδη της στοιχεία». Ακολούθησε ο ν. 4164/2013, με το άρθρο 3 του οποίου επήλθαν σημαντικές τροποποιήσεις στη διαδικασία κτηματογράφησης με διατάξεις αναδρομικής ισχύος, οι οποίες κατέλαβαν, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 2 αυτού, και τις κηρυχθείσες προ της ισχύος του εκκρεμείς διαδικασίες κτηματογράφησης, όπως η επίμαχη. Ειδικότερα, αντικαταστάθηκε η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2308/1995 και προβλέφθηκε ότι το Δημόσιο υποχρεούται να υποβάλει δήλωση εγγραπτέου δικαιώματος και μπορεί να υποβάλει αίτηση διόρθωσης ή ένστασης για λόγους διασφάλισης και προστασίας των δικαιωμάτων του. Προς τούτο η Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε. παρέχει υποχρεωτικά στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών του Ο.Τ.Α. υπό κτηματογράφηση τα όρια των σχεδίων πόλεως, οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923, οικοδομήσιμων εκτάσεων των οικιστικών περιοχών του ν. 947/1979, διανομών και αναδασμών, καθώς και τυχόν εγκεκριμένες

πολεοδομικές μελέτες και ρυμοτομικά σχέδια, τα οποία λαμβάνει υπόψη της και εφαρμόζει κατά τη διαδικασία κτηματογράφησης. Για τη δήλωση επί δασών και δασικών εκτάσεων λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη από την οικεία Διεύθυνση Δασών τα προαναφερθέντα όρια και δεν υποβάλλεται δήλωση στις περιπτώσεις του εδαφίου α' του άρθρου 23 του ν. 3889/2010, ως ισχύει. Αποστέλλονται δε υποχρεωτικά στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου, καθώς και στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών, πριν την ανάρτηση των προσωρινών στοιχείων κτηματογράφησης, τα προσωρινά κτηματολογικά διαγράμματα της ανάρτησης για το σύνολο της υπό κτηματογράφηση περιοχής, καθώς και τα στοιχεία των εγγραφών που αφορούν στα ακίνητα που καταχωρίστηκαν ως ιδιοκτησία του Δημοσίου και ως αγνώστου ιδιοκτήτη. Στο δε άρθρο 2β προστέθηκε παράγραφος 3, σύμφωνα με την οποία αν από τη δήλωση της Διεύθυνσης Δασών προκύπτει ότι εντός γεωτεμαχίου περιλαμβάνονται τμήματα δασικού χαρακτήρα μικρότερα των 100 τ.μ., τα τμήματα αυτά ακολουθούν τον χαρακτηρισμό του γεωτεμαχίου, ενώ σε περίπτωση που εντός γεωτεμαχίου κυρίως δασικού χαρακτήρα περιλαμβάνονται τμήματα άλλου χαρακτήρα μικρότερα των 100 τ.μ., αυτά ακολουθούν τον χαρακτηρισμό του γεωτεμαχίου. Περαιτέρω, σύμφωνα με την τροποποιηθείσα παράγραφο 1 του άρθρου 3 προβλέφθηκε ότι για τη σύνταξη των προσωρινών κτηματολογικών διαγραμμάτων και πινάκων τίθενται ενδεικτικώς ως βάση τα τοπογραφικά υπόβαθρα που διαθέτει η Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε., οι δηλώσεις, οι συνυποβαλλόμενοι με αυτές τίτλοι και οι κυρωμένες διοικητικές πράξεις, τα στοιχεία που συλλέγει η εταιρεία από άλλες υπηρεσίες και από τους οριοδείκτες ή με επιτόπια έρευνα ή με άλλο τρόπο. Για την υποβολή δηλώσεως εκ μέρους του Δημοσίου ορίσθηκε προθεσμία 6 μηνών και για την υποβολή ενστάσεως 4 μηνών.

10. Επειδή, περαιτέρω, με τον ν. 2664/1998 περί Εθνικού Κτηματολογίου (Α' 275), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης των προσβαλλομένων, μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 2 του ν. 3127/2003, το άρθρο 2 του ν. 3481/2006 και το άρθρο Πέμπτο του ν. 3559/2007 (Α' 102), θεσπίσθηκε το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου ως ενιαίου συστήματος δημοσιότητας για όλα τα ακίνητα της Επικράτειας. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του νόμου αυτού, το Εθνικό Κτηματολόγιο αποτελεί σύστημα οργανωμένων σε κτηματοκεντρική βάση νομικών, τεχνικών και άλλων πρόσθετων πληροφοριών και διέπεται, κατά το άρθρο 2, από τις αρχές της κτηματοκεντρικής οργάνωσης των κτηματολογικών πληροφοριών, την αρχή του ελέγχου της νομιμότητας των τίτλων και λοιπών αναγκαίων στοιχείων για την αποδοχή αίτησης εγγραφής, την αρχή της χρονικής προτεραιότητας των εγγραφών, την αρχή της δημοσιότητας των κτηματολογικών βιβλίων, την αρχή της διασφάλισης της δημόσιας πίστης, ώστε να προστατεύεται κάθε συναλλασσόμενος που στηρίζεται στις κτηματολογικές εγγραφές και την αρχή της καταλληλότητας του συστήματος, ως δεκτικού καταχώρισης και πρόσθετων πληροφοριών στο μέλλον. Στο Κτηματολόγιο καταχωρίζονται νομικές και τεχνικές πληροφορίες που αποσκοπούν στον ακριβή καθορισμό των ορίων των ακινήτων και τη δημοσιότητα των εγγραπτέων δικαιωμάτων και βαρών, καθώς και πρόσθετες πληροφορίες που αποτελούν μέσο για την επιδίωξη ιδίως σκοπών ορθολογικής οργάνωσης και ανάπτυξης της χώρας, για τον σκοπό δε αυτό κοινοποιείται στο κτηματολογικό γραφείο από κάθε αρμόδια διοικητική ή δικαστική αρχή οποιαδήποτε κανονιστική ή ατομική διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση που ορίζει ή επιφέρει μεταβολή ιδίως στις χρήσεις γης και στους όρους και περιορισμούς δόμησης των ακινήτων (άρθρο 1 παρ. 2). Η έναρξη ισχύος του

Κτηματολογίου γίνεται, με απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε., αμέσως μετά την ολοκλήρωση των πρώτων εγγραφών και την τήρηση των απαιτούμενων διατυπώσεων δημοσιότητας (άρθρο 1 παρ. 3). Σύμφωνα με το άρθρο 6 οι πρώτες εγγραφές είναι εκείνες που καταχωρίζονται κατά μεταφορά από τους κτηματολογικούς πίνακες της κτηματογράφησης, επ' αυτών δε στηρίζεται κάθε μεταγενέστερη εγγραφή. Βάσει αυτών κάθε ακίνητο απεικονίζεται στα κτηματολογικά διαγράμματα και εμφανίζεται με αποκλειστικό κωδικό αριθμό ως τμήμα εδάφους με τα συστατικά του μέρη, ανεξαρτήτως του χαρακτήρα αυτού ως δασικού, αγροτικού ή αστικού, οικοδομημένου ή μη, δημόσιου ή ιδιωτικού, ανεξαρτήτως της εξυπηρέτησης με αυτό της ιδιωτικής ή της κοινής χρήσης ή της κοινής ωφέλειας (άρθρο 4). Οι πρώτες εγγραφές μπορούν να αμφισβητηθούν ως προς την ακρίβειά τους με αναγνωριστική ή διεκδικητική αγωγή ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 8 ετών ή 10 ετών, όταν πρόκειται για το Δημόσιο, η οποία αρχίζει από τη δημοσίευση της κατ' άρθρο 1 παρ. 3 απόφασης του Ο.Κ.Χ.Ε. περί ενάρξεως λειτουργίας του Κτηματολογίου στη συγκεκριμένη περιοχή (άρθρο 6 παρ. 2). Κατ' εξαίρεση προβλέπεται η δυνατότητα διόρθωσης της αρχικής εγγραφής με απλή αίτηση που υποβάλλεται στον Προϊστάμενο του κτηματολογικού γραφείου είτε ως προς πρόδηλα σφάλματα είτε όταν το δικαίωμα που καταχωρίστηκε στην αρχική εγγραφή είχε μεταβιβασθεί, αλλοιωθεί ή καταργηθεί δυνάμει δικαιοπραξίας, διοικητικής πράξης ή δικαστικής απόφασης πριν την ημερομηνία καταχώρησης των πρώτων εγγραφών, είτε όταν υπάρχουν σφάλματα σε γεωμετρικά στοιχεία των κτηματολογικών εγγραφών ή, τέλος, όταν εκδίδεται απόφαση χαρακτηρισμού έκτασης ως δασικής ή μη κατά το άρθρο 14 του ν. 998/1979 σε περιοχές όπου δεν υφίσταται κυρωμένος δασικός χάρτης, σύμφωνα με την ειδική διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 6 παρ. 4, 18, 19 και 20α. Σύμφωνα, με το άρθρο 17 σε περίπτωση αμφισβήτησης δικαιώματος που αναγράφεται στα κτηματολογικά φύλλα, η διόρθωση των κτηματολογικών εγγραφών επιτρέπεται μόνο μετά από αμετάκλητη δικαστική απόφαση ύστερα από άσκηση της κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 6 (κατά των πρώτων εγγραφών) ή της κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 13 (κατά επιγενόμενων εγγραφών) αγωγής. Εξ άλλου, για τις περιπτώσεις όπου η κύρωση δασικών χαρτών ή ο καθορισμός αιγιαλού, παραλίας κ.λπ. γίνεται εντός της προθεσμίας του άρθρου 6 παρ. 2, παρέχεται ειδική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., Δικαιοσύνης και Γεωργίας να ρυθμίζουν με κοινή απόφασή τους τις μεταβολές που συνεπάγονται για τις πρώτες εγγραφές η έκδοση των ως άνω διοικητικών πράξεων κατ' εξαίρεση της κοινής διαδικασίας του άρθρου αυτού (άρθρο 6 παρ. 6 και 7). Μετά την παρέλευση της προθεσμίας του άρθρου 6 παρ. 2 οι πρώτες εγγραφές καθίστανται οριστικές και παράγουν αμάχητο τεκμήριο υπέρ των φερόμενων σε αυτές ως δικαιούχων με συνέπεια να αποκλείεται οποιαδήποτε μεταβολή του περιεχομένου τους. Σε περίπτωση δε ανακριβούς πρώτης εγγραφής ο πραγματικός δικαιούχος ενοχική μόνο αξίωση έχει κατά του αναγραφόμενου ως δικαιούχου για την απόδοση του πλουτισμού ή αξίωση αποζημίωσης από αδικοπραξία, ενώ αξίωση απόδοσης αυτούσιου του ακινήτου ή αποκατάστασης στην προτέρα κατάσταση είναι δυνατή μόνο υπό προϋποθέσεις και εάν συναινεί ο υπόχρεος, συνιστά δε επιγενόμενη και όχι αρχική εγγραφή (άρθρο 7). Ειδικές διατάξεις ρυθμίζουν τα εγγραπτά δικαιώματα του Δημοσίου επί ακινήτων εγγεγραμμένων ως «αγνώστου ιδιοκτήτη» (άρθρα 6 παρ. 3 και 9), ενώ στα άρθρα 10 και επ. ρυθμίζεται η διαδικασία και οι συνέπειες των επιγενόμενων εγγραφών και διορθώσεως αυτών. Κατά το άρθρο 13 του νόμου αυτού, υπό τον τίτλο «μαχητό τεκμήριο ακρίβειας των

κτηματολογικών εγγραφών και δημόσια πίστη», οι εγγραφές στα κτηματολογικά φύλλα τεκμαίρονται ακριβείς, η ανατροπή δε του μαχητού αυτού τεκμηρίου γίνεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση. Εξ άλλου, με τον ν. 4164/2013 τροποποιήθηκαν επιμέρους διατάξεις του ως άνω νόμου, μεταξύ των οποίων και η αποκλειστική προθεσμία οριστικοποίησης των πρώτων εγγραφών, που συντημήθηκε για τους ιδιώτες σε 5 έτη και για το Δημόσιο σε 7 έτη.

11. Επειδή, εξάλλου, με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του β.δ. της 17.11/1.12.1836 «περί ιδιωτικών δασών» (Α' 69), αναγνωρίσθηκε η κυριότητα του Δημοσίου επί των εκτάσεων που αποτελούσαν δάση ή δασικές εκτάσεις, εκτός από εκείνες, οι οποίες πριν από την έναρξη του περί ανεξαρτησίας απελευθερωτικού αγώνα περιήλθαν σε ιδιώτες, οι τίτλοι των οποίων θα αναγνωρίζονταν από τον Υπουργό Οικονομικών, εφ' όσον υποβάλλονταν εντός έτους από τη δημοσίευση του διατάγματος. Ωστόσο και στις περιπτώσεις αυτές δύναται να κτηθεί ιδιωτικό δικαίωμα με έκτακτη χρησικτησία, μόνο όμως αν η τριακονταετής νομή διανοία κυρίου και καλή τη πίστει έχει συμπληρωθεί μέχρι τις 11.9.1915, αφού μετά την ημερομηνία αυτή απαγορεύθηκε κάθε παραγραφή των δικαιωμάτων του Δημοσίου επί των δημοσίων κτημάτων (βλ. άρθρα 21 του ν.δ. της 22.4/26.5.1926 και 4 του α.ν. 1539/1938). Σύμφωνα δε με τις μεταγενέστερες διατάξεις του άρθρου 62 του ν. 998/1979, ως ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης των προσβαλλομένων προ της τροποποίησής του από το άρθρο 67 του ν. 4042/2012 (Α' 24), το ως άνω μαχητό τεκμήριο του Δημοσίου επί των δασών που προϋπήρχαν στα όρια του Ελληνικού Κράτους δεν εφαρμόζεται στις Ιόνιες Νήσους, τις Κυκλάδες, την Κρήτη, τα Κύθηρα και Αντικύθηρα και στους Νομούς Λέσβου, Σάμου και Χίου. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι η διοικητική πράξη, με την οποία χαρακτηρίζεται ή διαπιστώνεται ο δασικός χαρακτήρας έκτασης, αποτελεί και νόμιμο τίτλο του εγγραπτέου δικαιώματος κυριότητας επί των εκτάσεων σε περιοχές που ισχύει το ως άνω μαχητό τεκμήριο κυριότητας, η ανατροπή του οποίου εναπόκειται στον ιδιώτη που επικαλείται ίδιο δικαίωμα. Αντίθετα, όταν πρόκειται για δάση και δασικές εκτάσεις που βρίσκονται σε περιοχές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ως άνω τεκμηρίου, μόνη η διοικητική πράξη του χαρακτηρισμού ή της διαπίστωσης του χαρακτήρα της εκτάσεως δεν αρκεί για την εγγραφή δικαιώματος κυριότητας του Δημοσίου χωρίς την επίκληση και απόδειξη της κτήσεώς του με συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία.

12. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, με τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 1 του ν. 2308/1995, κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση οι λοιπές περιοχές της χώρας, οι οποίες δεν είχαν εισέτι κτηματογραφηθεί. Μετά την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, με την υπ' αριθμ. 49439/16.9.2013 (Β' 2362) απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. εγκρίθηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές και ο κανονισμός προεκτιμώμενων αμοιβών των μελετών κτηματογράφησης για τη δημιουργία Εθνικού Κτηματολογίου στο υπόλοιπο της χώρας, ενώ με την από 4.10.2013 απόφαση της Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε. προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την ανάθεση των μελετών κτηματογράφησης στο υπόλοιπο της χώρας. Εξ άλλου, όπως προκύπτει από την με αρ. πρωτ. 2215/10.05/30.10.2013 απάντηση της Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε. σε ερώτημα της Πανελληνίας Κίνησης Δασολόγων σχετικά με την εξέλιξη του προγράμματος κατάρτισης των δασικών χαρτών στις λοιπές περιοχές της Χώρας που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση με τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση, για τις περιοχές αυτές δεν έχει ακόμη προκηρυχθεί η

ανάθεση των εργασιών κατάρτισης των δασικών χαρτών λόγω της εξαιρετικά δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, καταβάλλεται ωστόσο προσπάθεια να εξευρεθούν οι αναγκαίοι πόροι για την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας. Σύμφωνα δε με τους ισχυρισμούς της Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε., όπως αυτοί διατυπώνονται στο δικόγραφο παρεμβάσεως, η ανάθεση μελετών κτηματογράφησης και η υπογραφή των συμβάσεων θα διαρκέσει πέραν του 1,5 έτους, η δε διαδικασία κτηματογράφησης δεν προβλέπεται να ολοκληρωθεί πριν την πάροδο 7,5 ετών, στο διάστημα δε αυτό θα έχουν εξευρεθεί οι πόροι και θα έχει δρομολογηθεί η διαδικασία κατάρτισης και κύρωσης των δασικών χαρτών.

13. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι η ανάθεση της πρωτοβουλίας και της αποκλειστικής αρμοδιότητας κήρυξης περιοχής υπό κτηματογράφηση και, συνακολούθως, κατάρτισης των δασικών χαρτών και του Δασολογίου στον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., δυνάμει του άρθρου 27 παρ. 7 του ν. 2664/1998, αντίκειται στο Σύνταγμα, εν όψει αφ' ενός των νομολογηθέντων με την ΣτΕ 2818/1997 ότι οι διαδικασίες αυτές πρέπει να προτάσσονται της σύνταξης Κτηματολογίου και δεν πρέπει να εξαρτώνται από τις διαδικασίες κτηματογράφησης, και αφ' ετέρου της κατάργησης των άρθρων 11-13 του ν. 998/1979 περί χαρτογράφησης και δασολογίου με το άρθρο 28 παρ. 15 του ν. 2664/1998 με αποτέλεσμα την αδρανοποίηση των διαδικασιών κατάρτισης των δασικών χαρτών. Προβάλλεται, περαιτέρω, ότι αντίκειται στο Σύνταγμα η απογύμνωση των αρμόδιων καθ' ύλην δασικών υπηρεσιών και η περιέλευση των αρμοδιοτήτων σε μία ανώνυμη εταιρεία, η οποία δεν δικαιούται να υποκαταστήσει το Κράτος στην εκπλήρωση της υποχρέωσής του προς σύνταξη του δασολογίου. Εξ άλλου, με τις νέες διατάξεις του ν. 3889/2010 συρρικνώνεται, κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος, έτι περαιτέρω ο θεσμικός ρόλος και οι αρμοδιότητες των δασικών υπηρεσιών.

14. Επειδή, όπως έχει ήδη εκτεθεί, με τις διατάξεις των άρθρων 24 και 117 παρ. 3 του Συντάγματος ο συντακτικός νομοθέτης ανήγαγε την προστασία του δασικού κεφαλαίου της χώρας σε υποχρέωση του Κράτους, δεσμεύοντας τον κοινό νομοθέτη, αλλά και την Διοίκηση, να λαμβάνει όλα τα πρόσφορα και αναγκαία, προληπτικά ή κατασταλτικά, νομοθετικά, κανονιστικά και ατομικά μέτρα, που να διασφαλίζουν την αποτελεσματική του προστασία και την αέναη διατήρησή του. Ως βασική συνιστώσα της προστασίας αυτής ανήχθη, διά των διατάξεων του αναθεωρημένου Συντάγματος, η σύνταξη και τήρηση του δασολογίου της χώρας, στο οποίο θα αποτυπώνονται κατά τρόπο ακριβή και οριστικό τα δάση και οι δασικές εκτάσεις της χώρας. Και ναι μεν επαφίεται, δυνάμει του άρθρου 24 του Συντάγματος, στον κοινό νομοθέτη να θεσπίσει καθεστώς προστασίας των δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας, στη διακριτική ευχέρεια του οποίου ανήκει η επιλογή του τρόπου και των μέσων για την πραγμάτωση του σκοπού αυτού, ωστόσο τα θεσπιζόμενα μέτρα θα πρέπει να διασφαλίζουν την συνταγματική επιταγή περί αποτελεσματικής προστασίας και μη υποβαθμίσεως των δασικών οικοσυστημάτων. Ειδικότερα, ανήκει στην ευχέρεια του κοινού νομοθέτη ο τρόπος οργανώσεως της διαδικασίας κατάρτισης των δασικών χαρτών, από την οποία εξαρτάται η σύνταξη του δασολογίου της χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι η διαδικασία αυτή πληροί τα εχέγγυα της ορθής και αξιόπιστης αποτύπωσης των δασών και δασικών εκτάσεων, διά της προβλέψεως οργάνων, που διαθέτουν τις απαιτούμενες προς τούτο επιστημονικές γνώσεις, και κατάλληλων τεχνικών προδιαγραφών, προωθείται δε άμεσα και αυτοτελώς σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη

διαδικασία, εν όψει του υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος που οι δασικοί χάρτες επιτελούν και του ήδη μακρού χρονικού διαστήματος που έχει παρέλθει, χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία, από την οποία εξαρτάται η αποτελεσματική προστασία του δασικού πλούτου της χώρας, όπως άλλωστε κρίθηκε με την 2818/1997 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε συμμόρφωση με τις συνταγματικές επιταγές ο κοινός νομοθέτης θέσπισε διάφορα μέτρα για την καταγραφή και προστασία του δασικού πλούτου της χώρας, μεταξύ των οποίων η κτηματογράφηση των δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας με το ν. 248/1976 και η πρόβλεψη περί κατάρτισης των δασικών χαρτών και συντάξεως δασολογίου με το ν. 998/1979. Ενόψει, ωστόσο, των αδυναμιών του υφιστάμενου συστήματος και της καθυστέρησης στην κατάρτιση των δασικών χαρτών κατά τις διατάξεις του ν. 998/1979, η οποία διαπιστώθηκε με την 2818/1997 ως άνω απόφαση, ο κοινός νομοθέτης, προέβη με τον ν. 2664/1998 σε αναμόρφωση της διαδικασίας κατάρτισης των δασικών χαρτών, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνταξη του δασολογίου μέσω διαδικασίας που να έχει τα εχέγγυα της ορθής και αξιόπιστης αποτύπωσης των δασικών περιοχών της χώρας, προέβλεψε δε προς διασφάλιση της προστασίας των περιοχών αυτών την προσωρινή επίλυση των σχετικών διαφορών με την κατ' άρθρο 14 του ν. 998/1979 διαδικασία για το μεταβατικό χρονικό διάστημα. Προς αντιμετώπιση δε των καθυστερήσεων στην εκκίνηση και ολοκλήρωση της διαδικασίας από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες, που διαπιστώθηκαν ενόψει και της ενάρξεως της διαδικασίας κατάρτισης του συνταγματικά προβλεπόμενου εθνικού κτηματολογίου, ο νομοθέτης διατήρησε μεν τον κανόνα της κατάρτισης των δασικών χαρτών από τις υπηρεσίες των Διευθύνσεων Δασών σε κάθε νομό, προέβλεψε ωστόσο επιπροσθέτως τη δυνατότητα αφ' ενός αναθέσεως των σχετικών εργασιών σε ιδιωτικά γραφεία μελετών με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, σε περίπτωση αδυναμίας κατάρτισής τους από τις δασικές υπηρεσίες, και αφ' ετέρου εκκινήσεως της σχετικής διαδικασίας αναθέσεως από την αρμόδια για τη σύνταξη του κτηματολογίου και ιδρυθείσα από το Δημόσιο προς τον σκοπό αυτό ανώνυμη εταιρεία Κτηματολόγιο Α.Ε., στις περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση, αλλά στερούνται δασικών χαρτών, όταν οι αρμόδιες δασικές υπηρεσίες ή ο Υπουργός Γεωργίας δεν προτίθενται να προβούν στην εκκίνηση της σχετικής διαδικασίας. Εξ άλλου, ούτε από τη διάταξη αυτή, αλλά ούτε και από τις διατάξεις που διέπουν την κτηματογράφηση και κατάρτιση του Εθνικού Κτηματολογίου της χώρας (ν. 2308/1995 και 2664/1998) συνάγεται ότι η διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών συναρτάται ή εξαρτάται από την πρόοδο της διαδικασίας κτηματογράφησης. Αντιθέτως, όπως σαφώς προκύπτει από την εν λόγω διάταξη, η βούληση του νομοθέτη ήταν να αναθέσει στην ιδρυθείσα από το Δημόσιο και διαθέτουσα την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, ανώνυμη εταιρεία που είναι αρμόδια για την κτηματογράφηση, και το έργο της προωθήσεως της διαδικασίας κατάρτισης των δασικών χαρτών στις περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση, στην εξαιρετική περίπτωση που οι κατ' αρχήν αρμόδιες προς τούτο υπηρεσίες έχουν παραλείψει να ολοκληρώσουν το έργο αυτό στις ως άνω περιοχές, διατηρώντας, πάντως, την αρμοδιότητα ελέγχου και θεώρησης της ορθότητας των ορίων και του χαρακτηρισμού των δασικών περιοχών στις δημόσιες δασικές υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, η διάταξη αυτή, με την οποία ο νομοθέτης μερίμνησε για την επιτάχυνση και ολοκλήρωση της διαδικασίας κύρωσης των δασικών χαρτών, ώστε τα στοιχεία αυτά να υφίστανται και να ληφθούν υπ' όψιν κατά το στάδιο της κτηματογράφησης, τίθεται προς διασφάλιση του προστατευτικού σκοπού του άρθρου

24 του Συντάγματος, υπό την αυτονόητη, βεβαίως, προϋπόθεση ότι η διαδικασία κύρωσης των δασικών χαρτών θα υλοποιείται άμεσα και θα ολοκληρώνεται στον απολύτως αναγκαίο προς τούτο χρόνο προ του πέρατος της κτηματογράφησης. Περαιτέρω, προκειμένου να διασφαλισθεί η ορθή και ακριβής αποτύπωση των δασικών περιοχών και ο έλεγχος των καταρτισθέντων, από τα ιδιωτικά γραφεία μελετών, δασικών χαρτών από όργανα με ειδικές επιστημονικές γνώσεις, ο νομοθέτης παρέσχε νομοθετική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων προς έκδοση αποφάσεως καθορίζουσας αναλυτικώς και λεπτομερώς τις τεχνικές προδιαγραφές που θα πρέπει να πληρούν οι καταρτισθέντες χάρτες και την τηρητέα διαδικασία και όρισε ότι η κατάρτιση των δασικών χαρτών από τα ιδιωτικά γραφεία μελετών θα πρέπει να συμμορφώνεται προς την Κ.Υ.Α. περί καθορισμού των τεχνικών προδιαγραφών. Οι δε εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της διατάξεως αυτής, υπουργικές αποφάσεις (αρχικώς η 99580/1999 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και ακολούθως η 97414/2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Π.Ε.Χ.Δ.Ε.) προέβλεψαν συνεχή επίβλεψη και τελικό έλεγχο των καταρτισθέντων χαρτών από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες (βλ. Κεφάλαιο 6 της πρώτης αποφάσεως και Κεφάλαιο 4 της δεύτερης), κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ορθότητα της αποτύπωσης από την αρμόδια διοικητική δασική υπηρεσία. Συνεπώς όσα περί του αντιθέτου προβάλλονται ως προς την αντίθεση της παράλειψης κινήσεως της διαδικασίας από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες ή τον Υπουργό Γεωργίας και της σχετικής διατάξεως του άρθρου 27 του ν. 2664/1998, ως ίσχυε κατά το χρόνο στοιχειοθέτησης της παράλειψης, στις ως άνω συνταγματικές διατάξεις, είναι απορριπτέα ως αβάσιμα. Εξ άλλου, τόσο η προβλεφθείσα με το άρθρο 27 του ν. 2664/1998 διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών, όσο και η διαδικασία που εισήχθη μετά την έκδοση των προσβαλλομένων με τις διατάξεις του ν. 3889/2010, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τον ν. 4164/2013 –εφαρμοστές, εν προκειμένω, δεδομένου ότι δεν έχει ακόμη προκηρυχθεί η ανάθεση των μελετών κατάρτισης των δασικών χαρτών-, πληροί τα εχέγγυα της αξιοπιστίας και ορθής αποτύπωσης των δασικών περιοχών στους καταρτισθέντες χάρτες, καθ' όσον αφ' ενός η κατάρτισή τους γίνεται επί τη βάσει αναλυτικών προδιαγραφών που έχουν θεσπισθεί με τις κατ' εξουσιοδότηση των νομοθετημάτων αυτών εκδιδόμενες αποφάσεις από τους αρμόδιους Υπουργούς και αφ' ετέρου προβλέπεται η προηγούμενη θεώρησή τους από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες, η εξέταση των αντιρρήσεων από ειδικά διοικητικά όργανα αποτελούμενα από πρόσωπα με τις αναγκαίες επιστημονικές γνώσεις και, τέλος, η δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων και εκ μέρους των δασικών υπηρεσιών, καθώς και αιτήσεως ακυρώσεως κατά του κυρωθέντος χάρτη από τον αρμόδιο Υπουργό. Και ναι μεν με τις διατάξεις του ν. 3889/2010, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το άρθρο 7 του ν. 4164/2013, επιχειρήθηκε η επιτάχυνση της διαδικασίας κατάρτισης με την κατάργηση της αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Δασών προς θεώρηση του προσωρινού χάρτη, για τον οποίο δεν υπεβλήθησαν αντιρρήσεις και του αναμορφωθέντος με την απόφαση της Επιτροπής Ενστάσεων χάρτη, κατόπιν αποδοχής αντιρρήσεων, ωστόσο διατηρήθηκε η καθοριστική αρμοδιότητα της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας προς έλεγχο, διόρθωση και θεώρηση του υπό κατάρτιση δασικού χάρτη και ενισχύθηκε ο επικουρικός ρόλος της Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε. προς υποστήριξη του έργου των αρμόδιων δασικών οργάνων (Διευθύνσεις Δασών, Επιτροπές Ενστάσεων). Όσα δε περί του αντιθέτου προβάλλονται πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα, ενώ κατά το μέρος που πλήττουν την ανέλεγκτη ακυρωτικά ουσιαστική κρίση

του νομοθέτη περί της επιλογής του τρόπου και της διαδικασίας κατάρτισης των δασικών χαρτών, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτα. Περαιτέρω, απορριπτέα ως αβάσιμα είναι και τα προβαλλόμενα περί αντισυνταγματικής κατάργησης των άρθρων 11-13 του ν. 998/1979 περί φωτογραφήσεως, χαρτογραφήσεως και συντάξεως δασολογίου με αποτέλεσμα να έχει αδρανήσει η διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών και να έχει αποστερηθεί της προστασίας τους ο δασικός πλούτος της χώρας, καθ' όσον η κατάργηση των διατάξεων αυτών με το άρθρο 28 του ν. 2664/1998 έγινε, διότι τα σχετικά θέματα ρυθμίστηκαν αναλυτικά αρχικώς με τη διάταξη του άρθρου 27 του νόμου αυτού και με τις κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού εκδοθείσες κανονιστικές αποφάσεις και ακολούθως με τις μεταγενέστερες διατάξεις του ν. 3889/2010 που κατήργησαν το άρθρο 27 και τις οικείες υπουργικές αποφάσεις, κατά τρόπο ώστε να μην υφίσταται κενό προστασίας ως προς τον τρόπο και τη διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών και συντάξεως του δασολογίου.

15. Επειδή, περαιτέρω, η σύνταξη Εθνικού Κτηματολογίου ανήχθη, με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 24 του Συντάγματος, σε υποχρέωση του Κράτους, διότι αναγνωρίστηκε ως αναγκαίο και πρόσφορο μέσο για την επίτευξη πολλαπλών σκοπών δημοσίου συμφέροντος, όπως, μεταξύ άλλων, η πλήρης καταγραφή, ανάδειξη και αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας και η καταγραφή των δικαιωμάτων της εγγείου ιδιοκτησίας προς διασφάλιση της δημόσιας πίστης, η ορθολογική οργάνωση και ανάπτυξη της χώρας βάσει αξιόπιστων πληροφοριών ως προς τα γεωχωρικά δεδομένα και τις χρήσεις γης, και ειδικότερα η χάραξη και εφαρμογή πολιτικής γης, αγροτικής πολιτικής, αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σχεδιασμού για την προστασία του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και των ευαίσθητων οικοσυστημάτων και συμβολή στην αντικειμενική εκτίμηση των γεωτεμα-χίων και οικοδομών (βλ. σχετικώς εισηγητικές εκθέσεις ν. 2308/1995, 2664/1998 και 4164/2013). Προς το σκοπό αυτό με τους βασικούς νόμους 2308/1995 και 2664/1998 θεσπίστηκε το νομικό πλαίσιο αφ' ενός της διαδικασίας κτηματογράφησης, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται με τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων η ακριβής και ασφαλής αποτύπωση της ακίνητης ιδιοκτησίας χωρίς να κρίνεται το ζήτημα του ιδιοκτήτη ή της φύσης της έκτασης και της χρήσης της (ΣτΕ Ολομ. 3829, 3831, 3832/1997), και αφ' ετέρου της λειτουργίας του συστήματος του Εθνικού Κτηματολογίου, ως συστήματος νομικών και άλλων πληροφοριών για τα ακίνητα όλης της Επικράτειας. Ειδικότερα δε με τις διατάξεις του ν. 2308/1995 οργανώνεται η κτηματογράφηση των υφιστάμενων δικαιωμάτων βάσει σύνθετης διαδικασίας, η οποία περιλαμβάνει τη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών, τη διενέργεια διορθώσεων, αναρτήσεων, σταδίου υποβολής ενστάσεων και ενδελεχή έλεγχο νομιμότητας των τίτλων και λοιπών στοιχείων που τεκμηριώνουν τα δηλούμενα δικαιώματα, ώστε τα τελικά στοιχεία που θα προκύψουν και θα μεταφερθούν ως πρώτες εγγραφές στα κτηματολογικά βιβλία να είναι, κατά το δυνατό, ασφαλή και ακριβή, δεδομένου ότι οι πρώτες εγγραφές δημιουργούν άμεσα τεκμήριο ακρίβειας (μαχητό μέχρι την οριστικοποίησή τους) και είναι δημόσιες. Εξ άλλου, την ίδια ασφάλεια πρέπει να παρέχουν και οι πρόσθετες πληροφορίες που καταχωρίζονται για το ακίνητο, όπως ο δασικός του χαρακτήρας, και τούτο διότι η δημοσιότητα των πληροφοριών αυτών επηρεάζει τη δημόσια πίστη. Προς το σκοπό αυτό, ήτοι της ορθής και ακριβούς αποτύπωσης της δημόσιας κτήσης κατά το στάδιο της κτηματογράφησης προς αποφυγή καταγραφής στις δημόσιες πρώτες εγγραφές λανθασμένων στοιχείων, η οποία θα είχε ως συνέπεια την αναποτελεσματική προστασία της δημόσιας

περιουσίας, αλλά και την ανασφάλεια των συναλλαγών, η Διοίκηση οφείλει να εκδώσει εγκαίρως, ήτοι προ της περαιώσεως της διαδικασίας κτηματογράφησης, τις προβλεπόμενες στο νόμο διοικητικές πράξεις καθορισμού και οριοθέτησης της δημόσιας κτήσης. Ειδικότερα, όσον αφορά στη δημόσια περιουσία επί των δασών και δασικών εκτάσεων της Χώρας, η ανάγκη ορθής και ασφαλούς καταγραφής των εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών, εν όψει και του ισχύοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις που προαναφέρθηκαν, τεκμηρίου κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και δασικών εκτάσεων στις περιοχές όπου αυτό ισχύει, αλλά και της αποτελεσματικής τους προστασίας έναντι οιασδήποτε αμφισβητήσεως, είτε ιδιοκτησιακής είτε δασικής, επιτάσσει την προηγούμενη, της κτηματογράφησης, ολοκλήρωση της διαδικασίας κύρωσης των δασικών χαρτών, με την οποία θα καταστεί οριστικός ο χαρακτηρισμός και η οριοθέτησή τους. Σταθμιζομένης, ωστόσο, και της ανάγκης συνεχίσεως και ολοκληρώσεως του Εθνικού Κτηματολογίου της Χώρας που εμπίπτει επίσης στους σκοπούς που θάλπει το Σύνταγμα, αλλά και του ικανού χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση της κτηματογραφείσεως, δεν αποκλείεται η προγενέστερη της κύρωσης των δασικών χαρτών εκκίνηση της διαδικασίας κτηματογράφησης ορισμένων περιοχών, υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι στην περίπτωση αυτή η κύρωση των δασικών χαρτών θα ολοκληρώνεται πριν το πέρας της κτηματογραφείσεως σε χρονικό σημείο τέτοιο, ώστε τα οριστικά δεδομένα που προκύπτουν από τις διοικητικές αυτές πράξεις να λαμβάνονται υπ' όψιν κατά την αποτύπωση των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία, άλλως η περαίωση της διαδικασίας κτηματογράφησης είναι νομικώς πλημμελής. Εν όψει των ανωτέρω, από τη διάταξη του άρθρου 27 παρ. 7 του ν. 2664/1998 και τις μεταγενέστερες διατάξεις των άρθρων 13 επ. του ν. 3889/2010, αλλά και το λοιπό νομοθετικό καθεστώς που διέπει την κτηματογράφηση και τη λειτουργία του Κτηματολογίου, συνάγεται ότι ο νομοθέτης μερίμνησε για την άμεση και ταχεία εκκίνηση της διαδικασίας κατάρτισης των δασικών χαρτών σε περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση και δεν διαθέτουν κυρωμένους δασικούς χάρτες. Η διαδικασία δε αυτή θα πρέπει να ολοκληρώνεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο, δεδομένης και της ήδη ακυρωθείσης με την ΣτΕ 2818/1997 παράλειψης της Διοίκησης να ολοκληρώσει τη σχετική διαδικασία, και πάντως πριν την περαίωση της διαδικασίας της κτηματογράφησης, ώστε οι πρώτες εγγραφές των κτηματολογικών βιβλίων να ανταποκρίνονται στα δεδομένα των κυρωθέντων δασικών χαρτών. Ενόψει αυτών, είναι απορριπτέος ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται πλημμέλεια της προσβαλλόμενης πράξης περί κήρυξης υπό κτηματογράφηση των περιοχών του υπολοίπου της Χώρας χωρίς προηγουμένως να έχουν κυρωθεί οι δασικοί χάρτες, καθ' όσον, ως προεκτέθηκε ανωτέρω, η κύρωση των δασικών χαρτών δεν απαιτείται να προηγείται της πράξεως αυτής, αλλά πάντως θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την περαίωση της κτηματογραφείσεως, σε χρόνο ώστε τα δεδομένα που θα προκύψουν από αυτούς να ληφθούν υπ' όψιν κατά την αποτύπωση των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία, όπως δε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η ήδη κηρυχθείσα κτηματογράφηση δεν βρίσκεται ακόμη σε στάδιο περαίωσης, καθ' όσον οι σχετικές εργασίες προκηρύχθηκαν μόλις τον Οκτώβριο του 2013. Εξ άλλου, δεν είχε στοιχειοθετηθεί, εν προκειμένω, κατά το χρόνο ασκήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως παράνομη παράλειψη της Διοίκησης να εκκινήσει και να ολοκληρώσει τη διαδικασία κύρωσης των δασικών χαρτών προ της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως περί κηρύξεως υπό κτηματογράφηση των περιοχών του υπολοίπου της Χώρας, όπως αβασίμως προβάλλει ο αιτών. Και τούτο διότι η εκκρεμοδικία που δημιουργήθηκε ήδη

από το 2004 ως προς το κρίσιμο ζήτημα της αντισυνταγματικότητας των ορισμών των δασών και των δασικών εκτάσεων που εισήγαγε ο ν. 3208/2003, ανέστειλε τις ήδη αρξάμενες διαδικασίες ή την εκκίνηση νέων, ήρθη δε μόλις το 2013 με την 32/2013 απόφαση της Ολομελείας του Δικαστηρίου. Και ναι μεν οι αμφισβητούμενες διατάξεις καταργήθηκαν με τον ν. 3818/2010, ωστόσο, ανεξαρτήτως των προβλημάτων ερμηνείας που δημιουργεί ο νόμος αυτός (δημοσιευθείς στις 16.2.2010) ως προς τον αναδρομικό χαρακτήρα των σχετικών διατάξεων, ακολούθησε ο ν. 3889/2010 (δημοσιευθείς στις 14.10.2010), ο οποίος κατήργησε τις προγενέστερες διατάξεις και θέσπισε νέα διαδικασία κατάρτισης και κύρωσης των δασικών χαρτών. Ανεξαρτήτως δε των μεταγενέστερων της αιτήσεως ακυρώσεως, αναδρομικών τροποποιήσεων της διαδικασίας αυτής, πάντως κατά το κρίσιμο χρονικό σημείο της ασκήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως δεν είχε στοιχειοθετηθεί παράλειψη της Διοίκησης να εκκινήσει και να ολοκληρώσει τη σχετική διαδικασία.

16. Επειδή, προβάλλεται περαιτέρω, ότι οι προσβαλλόμενες έχουν εκδοθεί κατά ουσιώδη πλάνη περί το νόμο και τα πράγματα, διότι υπολαμβάνουν ως νομικά και πραγματικά εφικτή την ανέφικτη κτηματογράφηση, εξαιτίας της εκκρεμοδικίας που υφίσταται ως προς τη συνταγματικότητα των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 3208/2003, με τις οποίες επιχειρήθηκε η συρρίκνωση της έννοιας των δασών και δασικών εκτάσεων που απολαύουν της προστασίας της δασικής νομοθεσίας. Ωστόσο, όπως εκτέθηκε ήδη, η Διοίκηση δύναται να εκκινήσει τη διαδικασία της κτηματογράφησης πριν την ολοκλήρωση της κατάρτισης των δασικών χαρτών των υπό κτηματογράφηση περιοχών, υπό την προϋπόθεση όμως ότι οι δασικοί χάρτες θα έχουν κυρωθεί πριν την περαίωση της διαδικασίας της κτηματογράφησης. Ως εκ τούτου και δεδομένου ότι αφ' ενός η ανάθεση των μελετών εκπόνησης των δασικών χαρτών δεν έχει ακόμη προκηρυχθεί και αφ' ετέρου έχει ήδη εκδοθεί η 32/2013 απόφαση της Ολομελείας, με την οποία κρίθηκε οριστικώς η αντισυνταγματικότητα των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 3208/2003, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

17. Επειδή, απαραδέκτως προβάλλονται νέοι πραγματικοί ισχυρισμοί με το υπόμνημα που κατατέθηκε μετά τη συζήτηση. Κατόπιν τούτων η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.

Δια ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την επιστροφή του αχρεωστήτως καταβληθέντος παραβόλου.

Δέχεται την παρέμβαση.

Επιβάλλει σε βάρος του αιτούντος τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου εκ τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ, και της παρεμβαινούσης εξ εξακοσίων σαράντα (640) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 21 Μαΐου 2015

Η Πρόεδρος του Ε' Τμήματος Η Γραμματέας

Αγγ. Θεοφιλοπούλου Ειρ. Δασκαλάκη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 23ης Μαρτίου 2016.

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος Η Γραμματέας

Αθ. Ράντος Ε. Οικονόμου